

РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ВРХОВЕН СУД НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

ИЗВЕШТАЈ
ЗА РАБОТАТА НА ВРХОВНИОТ СУД НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ЗА 2021 ГОДИНА

Скопје, 2022 година

ВОВЕД

Врховниот суд на Република Северна Македонија согласно уставниот поредок и поделбата на власта на законодавна, извршна и судска е највисок суд во Републиката кој обезбедува единствена примена на законите од страна на судовите и е носител на судската власт.

Во извештајната 2021 година Врховниот суд на Република Северна Македонија своите уставни и законски надлежности ги извршуваше во вонредни услови како резултат на пандемијата предизвикана на Ковид-19, но и со намален број на судии и судски службеници.

И покрај ваквите отежнати услови согласно Законот на судовите во рамки на својата **стварна надлежност** Врховниот суд на Република Северна Македонија како највисок суд одлучува во трет и последен степен по жалбите против одлуките на апелационите судови, по вонредни правни лекови против правосилните одлуки на судовите и одлуките на своите совети кога тоа е определено со закон, за судир на надлежност и определување на месна надлежност, одлучува по барање за повреда на правото на судење во разумен рок, во прв и втор степен, во постапка утврдена со закон пред судовите во Република Северна Македонија, во согласност со правилата и принципите утврдени со Европската конвенција за човекови права и основни слободи и тргнувајќи од судската пракса на Европскиот суд за човекови права, како и други работи определени со закон.

Оваа своја надлежност судот ја остварува преку **Одделот за казниви дела, Одделот за граѓански дела, Одделот за судење во разумен рок и специјализирани совети за постапување** по барањата за заштита на основните слободи и права загарантирани со Уставот и по жалби од кандидати кои не се избрани за судија, односно Претседател на суд.

Врховниот суд на Република Северна Македонија, својата **уставна надлежност за обезбедување на единствена примена на законите од страна на судовите** во Република Северна Македонија, првенствено ја остварува преку работата на **Општата седница**, чија надлежност е дефинирана согласно Законот за судовите каде е предвидено дека утврдува начелни ставови и начелни правни мислења по прашања од значење за обезбедување на единство во примената на законите од страна на судовите, по иницијативи од адвокати, дава мислења по предлози на закони и други прописи кога со нив се уредуваат прашања од значење на работата на судовите, разгледува прашања во врска со работата на судовите, примена на законите и судската практика, именува состав на совет за одлучување по жалби против решенија на Судскиот совет на Република Северна Македонија за разрешување на судија или изречена дисциплинска мерка во кој учествуваат по тројца судии од Врховниот суд на Република Северна Македонија избрани по пат на ждрепка и други работи предвидени со закон.

Надлежноста за воедначување на судската практика се реализира и преку работата на **Одделот за судска практика** и на **седниците на судските оддели** на кои се усвојуваат правни мислења, се донесуваат заклучоци и се усвојуваат сентенци.

Согласно **начелото на транспарентност**, утврдените начелни ставови и начелни правни мислења, правните мислења, заклучоците, сентенците и соопштенијата од надлежноста на Општата седница и седниците на одделите редовно се објавуваат на web страната на Судот.

Со Одлука на Судскиот совет на Република Северна Македонија судиската функција да ја извршуваат 28 (дваесет и осум) судии, со тоа што на судијата кој е избран како член на Судскиот совет, судиската функција му мирува. Во текот на годината на еден судија му е изречена мерка оддалечување од вршење на судиската функција, а на крајот на годината со Одлука на Судскиот совет е ставена во мирување на судиската функција на 1 (еден) судија. Со упразнетите судиски места по разни основи од претходните години кои не се пополнети, судиската функција во текот на 2021 година ја извршуваа 18 (осумнаесет) судии.

Претседателот на Врховниот суд на Република Северна Македонија ги исполнуваше своите надлежности како член по функција во Судскиот совет на Република Северна Македонија и Судскиот буџетски совет, а согласно Закон и Судскиот деловник ги остваруваше сите надлежности од **судската управа**, а исто така оствари редовна комуникација и соработка со судовите, домашните институции, невладини организации и претставници на меѓународните институции.

Во исполнување на уставните и законските надлежности, Претседателот и сите судии на Врховниот суд на Република Северна Македонија учествуваа во работата на Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија, седница на судиите, седница на одделите, работа во советите, како и во други активности согласно со законот, насочени кон поефикасна примена на Уставот, законите, ратификуваните меѓународни договори и праксата на Европскиот суд за човекови права.

Во Врховниот суд на Република Северна Македонија со одлука на Претседателот на судот е формирано Работно тело за стандардизација на употребата и унапредувањето на АКМИС програмата во судовите кое е раководено од судија на Врховниот суд на чии состаноци се одлучувало по конкретни барања од судовите во врска со примената на АКМИС програмата.

Во тековната година редовно се постапуваше и по барањата на странките по Законот за слободен пристап до информациите од јавен карактер.

Постојниот стручен и административен кадар покрај ангажманот во работата на судечките совети, согласно Распоредот за работа на судиите и судската администрација за 2021 година значајна активност покажа и со учеството на едукации организирани од Академијата за судии и јавни обвинители како слушатели, но и како едукатори на теми од Програмата за обука на Академијата.

Согласно Законот за судовите во Врховниот суд е формиран и функционира информатички центар со база на податоци за информатичка технологија, надлежен за техничко управување со автоматизираниот компјутерски систем за управување со судските предмети и базите на податоци кои произлегуваат од работата на судовите.

Обемот и интензитетот на работата е изразен преку податоците за постапување на Претседателот на Врховниот суд на Република Северна Македонија во рамки на неговата надлежност и преку податоци за работата на одделите и спресијализирани совети по конкретни предмети во текот на целата година и други активности и мерки кои беа преземени во Судот, како највисок суд во Републиката.

СУДСКА УПРАВА

Податоци од Судска управа од делокругот на работа на Врховниот суд на Република Северна Македонија се прикажани во следната табела:

Област	Судска управа						
Вид на предмет	Евиденции во судска управа						
Подвид на предмет	Нерешени	Ново примени	Повторно во работа	Погрешно заведени	Вкупно во работа	Решени	Остаток
Предмети од судска управа	0	2428	0	0	2428	2428	0
Вкупно - вид на предмет	0	2428	0	0	2428	2428	0
Вид на предмет	Претставки и поплаки						
Подвид на предмет	Нерешени	Ново примени	Повторно во работа	Погрешно заведени	Вкупно во работа	Решени	Остаток
Слободен пристап до информации	0	29	0	0	29	29	0
Евиденција на претставки и поплаки	0	204	0	0	204	204	0
Вкупно - вид на предмет	0	233	0	0	233	233	0
Вкупно - област	0	2661	0	0	2661	2661	0

Претставки, предлози и други обраќања од судска управа

Во текот на 2021 година во Врховниот суд на Република Северна Македонија, примени се вкупно 204 претставки заведени во уписникот УПП.

Од вкупно доставените претставки заведени во уписникот УПП, 118 се барања за побрзо решавање на предметите, а 86 се поднесоци-претставки од други физички и правни лица, институции и државни органи.

Според Деловникот за работа на Врховниот суд на Република Северна Македонија, Претседателот од вкупно примените 118 барања за приоритетно решавање на предмети одобрил 48, одбил 18, додека пак за останатите се добиени податоци од соодветните писарници дека предметите се земени во работа, односно дека постапката по конкретниот предмет е завршена, а предметот е експедиран до надлежниот понизок суд или странка во постапката.

Од вкупно доставените 204 поднесоци заведени во уписникот УПП, евидентирани се 17 поднесоци на Судскиот совет на Република Северна Македонија, 5 поднесоци на Народниот правобранител, односно 4 на Министерството за правда, со барање информација во врска со поднесена ревизија, траење на постапката и друго.

По доставените поднесоци по разни основи заведени во уписникот УПП, Врховниот суд постапувал во согласност со Законот за судовите, Законот за постапување по претставки и предлози, Деловникот за работа на Врховниот суд на Република Северна Македонија, Судскиот деловник и Законот за управување со движењето на предметите во судовите.

Барања за изземања - СУ- ИЗЗ / 2021

Вкупен број на поднесени барања за изземање: 145

-број на поднесени барања од странки за изземање на судија; 10

-број на поднесени барања од странки за изземање на претседател на понизок суд; 2

-број на поднесени барања од судија на ВСРСМ за изземање на судија; 127
-број на барања за изземање поднесени од претседател на суд до претседател на непосредно повисок суд; 6

Објавени анонимизирани одлуки

Објавувањето на Одлуките на веб страната на судот се одвива во континуитет согласно предвиденото во Законот за управување со движење на предметите, прикажано во следната табела:

Кривично	297
Граѓанско	1043
Разумен рок ПСРРГ- ПСРРК- ПСРРУ	186
Разумен рок по жалба ПСРРЖ	129
УСПИЖ	16
УЗЗ	6
ВКУПНО:	1.677

ОДНОСИ СО ЈАВНОСТ

Во извештајната година се посвети особено внимание на редовно, целосно и навремено информирање на граѓаните за работата на Судот со цел заштита и остварување на нивните права во насока на почитување и спроведување на владеењето на правото и обезбедување на правна сигурност на граѓаните.

Судот континуирано работи на унапредување на транспарентноста и отвореноста кон граѓаните правејќи ја достапна судската практика на Врховниот суд на Република Северна Македонија преку објава на веб страницата на утврдените начелни ставови и начелни правни мислења и заклучоци од Општата седница, како и усвоените правни мислења по правни прашања, донесените заклучоци и сентенци од страна на одделите во Врховниот суд на Република Северна Македонија.

Во текот на 2021 година објавени се **134 соопштенија за јавност** на веб страницата на Судот како најава за одржување на Општа седница, седници на судии, седници на Одделот за казниви дела, Одделот за граѓански дела, Одделот за судење во разумен рок и Одделот за судска практика, со предложениот дневен ред, како и известувања за донесените одлуки и заклучоци од одржаните Општи седници, седници на судии и седници на оддели во Судот. Исто така јавноста се известува и за закажани јавни седници од Одделот за казниви дела.

Врховниот суд на Република Северна Македонија тековно објавува соопштенија за активностите на претседателот на Судот и неговото учество на конференции, работилници и средби организирани во земјата и во странство, како и информирање на јавноста за состаноци и посети на Судот од страна на делегации, претставници на институции и проекти.

Исто така редовно се одговара на сите обраќања на странки и претставници на медиуми преку судскиот портал и електронската адреса на Судот info@vsrm.mk.

Во рамките на одбележувањето на Европскиот ден на правдата 25-ти октомври во Врховниот суд на Република Северна Македонија се реализираше отворен ден во Судот со посета на ученици од средно стручно училиште за администрација – право.

ПОСЕТИ И МЕЃУНАРОДНА СОРАБОТКА

Претседателот на Врховниот суд на Република Северна Македонија на ден 18.03.2021 година оствари прва протоколарна посета со Шефот на Делегација на Европската Унија, Амбасадорот Давид Гир во просториите на Врховниот суд на Република Северна Македонија.

На 22.04.2021 година Претседателот на Врховниот суд на Република Северна Македонија, оствари средба со Амбасадорот на Република Албанија Н.Е. Фатос Река.

Претседателот на Врховниот суд на Република Северна Македонија на ден 26.05.2021 година оствари протоколарна средба со Амбасадорката на Обединетото Кралство Н.Е. Рејчел Галовеј.

На 27.05.2021 година Амбасадорот на Кралството Холандија Н.Е. Дир Јан Коп оствари прва протоколарна посета со Претседателот на Врховниот суд на Република Северна Македонија.

Делегација на Врховниот суд на Република Северна Македонија, предводена од претседателот на Судот, во периодот од 1 до 4 септември 2021 година, на покана на претседателот на Врховниот касационен суд на Турција, присуствуваше на свечено отварање на Судската година 2021-2022 и отварањето на новиот објект на Врховниот касационен суд на Република Турција.

На 20.10.2021 година Претседателот на Врховниот суд на Република Северна Македонија оствари средба со Амбасадорот Дејвид Гир, Шеф на Делегацијата на Европската Унија во Република Северна Македонија, на која официјално беше предаден Извештајот за напредокот на Република Северна Македонија во 2021 година.

На 04.11.2021 година Претседателот на Европскиот суд за човековите права, г-дин Роберт Спано, оствари прва работна посета на највисокиот суд во Државата во рамките на која оствари средба со Претседателот и судиите на Врховниот суд на Република Северна Македонија.

Во рамки на редовните заеднички средби Претседателот на Врховниот суд на Република Северна Македонија на 21.12.2021 година оствари работен состанок со Амбасадорот на Кралството Холандија Н.Е. Дир Јан Коп во Република Северна Македонија.

Барање по Закон за слободен пристап до информации од јавен карактер

Број на примени барања

Во периодот од 01.01.2021 година до 31.12.2021 година, во Врховниот суд на Република Северна Македонија примени се вкупно дваесет и девет **(29) барања** за пристап до информации од јавен карактер. Од примените барања дванаесет (12) се поднесени од правни лица додека 17 се поднесени од физички лица.

По сите барања за пристап до информации од јавен карактер примени во Врховниот суд на Република Северна Македонија во текот на извештајниот период е постапено и одговорено. Неодговорени барања нема.

Во извештајниот период до Агенцијата за заштита на правото на слободен пристап до информации од јавен карактер била поднесена една (1) жалба од физичко лице против Врховниот суд по предмет насловен барање за пристап до информации од јавен карактер и истата е отфрлена.

Податоци за работа на Канцеларијата за односи со јавност

Канцеларијата за односи со јавност при Врховниот суд на Република Северна Македонија дава информации за текот на постапките кои се водат во Судот, согласно законите и Судскиот деловник, на прашања поставени од медиумите кога се работи за предмети кои предизвикуваат поголем интерес во јавноста, како и на странките кои имаат правен интерес, најчесто по телефон или електронска пошта. На барање на заинтересираните лица, Канцеларијата за односи со јавност, доставува примерок од судска одлука објавена на веб страницата на Судот, согласно Законот за управување со движењето на предметите во судовите, меѓутоа во текот на годината не е заведено ниту едно обраќање од граѓани во канцеларијата.

ПРЕДМЕТНО ОДЛУЧУВАЊЕ НА НИВО НА СУД

Во 2021 година Врховниот суд имал вкупно во работа **3098** предмети од сите видови, од кои **31** предмети се заведени повторно во работа, **2** предмети се водат како погрешно заведени.

Годината е започната со **943** нерешени предмети од 2020 година, а во текот на годината новопримени се **2126** предмети. Од нив решени се **2142** предмети, останале нерешени **956** предмети.

Во текот на година Врховниот суд целосно го совладал приливот на нови предмети, а не го совладал заостатокот само за **13** предмети на ниво на Суд.

Извештај по оддели за период од 01.01.2021 година до 31.12.2021 година

Област	Граѓанска област						
Вид на предмет							
Подвид на предмет	Нерешени	Ново примени	Повторно во работа	Погрешно заведени	Вкупно во работа	Решени	Остаток
Разни граѓански предмети и разни судир на надлежност	13	94	0	1	106	100	6
Вкупно - вид на предмет	13	94	0	1	106	100	6
Вид на предмет	Граѓански предмети по ревизија						
Подвид на предмет	Нерешени	Ново примени	Повторно во работа	Погрешно заведени	Вкупно во работа	Решени	Остаток
Трговски спорови - ревизија	137	309	3	1	448	275	173
Работни спорови - ревизија	106	116	1	0	223	160	63
Граѓански спорови-ревизија	384	600	4	0	988	613	375
Вкупно - вид на предмет	627	1025	8	1	1659	1048	611
Вкупно - област	640	1119	8	2	1765	1148	617
Област	Кривична област						
Вид на предмет							
Подвид на предмет	Нерешени	Ново примени	Повторно во работа	Погрешно заведени	Вкупно во работа	Решени	Остаток
Разни кривични предмети	53	242		0	295	286	9
Заштита на законитоста по кривични предмет	5	22		0	27	20	7
Вонредно ублажување на казната	2	19		0	21	15	6
Вкупно - вид на предмет	60	283	0	0	343	321	22
Вид на предмет	Вонредно преиспитување на правосилна пресуда						
Подвид на предмет	Нерешени	Ново примени	Повторно во работа	Погрешно заведени	Вкупно во работа	Решени	Остаток

Вонредно преиспитување на правосилна пресуда организиран криминал - совет од петмина судии	5	28		0	33	22	11
Вонредно преиспитување на правосилна пресуда - совет од петмина судии	57	222		0	279	194	85
Вкупно - вид на предмет	62	250	0	0	312	216	96
Вид на предмет	Третостепени кривични предмети						
Подвид на предмет	Нерешени	Ново примени	Повторно во работа	Погрешно заведени	Вкупно во работа	Решени	Остаток
Жалби по пресуди во трет степен	11	50		0	61	55	6
Жалби на решенија на притвор	4	43		0	47	47	0
Вкупно - вид на предмет	15	93	0	0	108	102	6
Вкупно - област	137	626	0	0	763	639	124
Област	Судење во разумен рок						
Вид на предмет	Судење во разумен рок - второстепени						
Подвид на предмет	Нерешени	Ново примени	Повторно во работа	Погрешно заведени	Вкупно во работа	Решени	Остаток
Судење во разумен рок - жалби	38	119	15	0	172	129	43
Вкупно - вид на предмет	38	119	15	0	172	129	43
Вид на предмет	Судење во разумен рок - првостепени						
Подвид на предмет	Нерешени	Ново примени	Повторно во работа	Погрешно заведени	Вкупно во работа	Решени	Остаток
Судење во разумен рок - Управна	62	95	2	0	159	73	86
Судење во разумен рок - Кривично	31	36	2	0	69	48	21
Судење во разумен рок - Граѓанско	25	115	2	0	142	81	61
Вкупно - вид на предмет	118	246	6	0	370	202	168
Вкупно - област	156	365	21	0	542	331	211
Област	Управна област						
Вид на предмет							
Подвид на предмет	Нерешени	Ново примени	Повторно во работа	Погрешно заведени	Вкупно во работа	Решени	Остаток
Заштита на законитоста во управен спор	5	1	0	0	6	6	0
Жалби против одлуки на Управен суд	5	13	1	0	19	16	3
Вкупно - вид на предмет	10	14	1	0	25	22	3
Вид на предмет	Жалби против одлуки на ССПСМ						

Подвид на предмет	Нерешени	Ново примени	Повторно во работа	Погрешно заведени	Вкупно во работа	Решени	Остаток
Жалби против одлуки на ССПСМ - за избор	0	2	1	0	3	2	1
Вкупно - вид на предмет	0	2	1	0	3	2	1
Вкупно - област	10	16	2	0	28	24	4
Вкупно	943	2126	31	2	3098	2142	956

ОБЕМ И ОДЛУЧУВАЊЕ ПО ОДДЕЛИ

ОДДЕЛ ЗА КАЗНИВИ ДЕЛА

Судиите на Одделот за казниви дела на Врховниот суд на Република Северна Македонија во текот на 2021 година постапуваа по казнено-правни предмети, со учество во работењето на Општата седница и седниците на судиите на Врховниот суд, како и со бројни други свои активности насочени кон поефикасна и подобра примена на Уставот, законите и меѓународните договори ратификувани со Уставот, пресудите на Европскиот суд за човекови права во Стразбур, како и во вонпредметните активности и во континуитет придонесуваа за подобро остварување на улогата на Врховниот суд во обезбедување на единствена примена на законите од страна на судовите, посебно кога се работеше за примена на законите од областа на казненото право.

Во Одделот за казниви дела во 2021 година судиската функција согласно Годишниот распоред за работа од 13.01.2021 година и Одлуката за изменување и дополнување на Годишниот распоред за работа на судиите и судската администрација за 2021 година од 09.04.2021 година ја извршувале 5(пет) судии од кои Претседателот на советот и тројцата заменици членови на совет во случај на отсуство или спреченост на член на советот не се задолжуваат со предмети.

Во Одделот со Годишниот распоред за работа се распоредени 5 (пет) стручни судски службеници од кои 1 (еден) врши задачи на секретар на одделот и определен е негов заменик.

Во писарницата на одделот има водител на писарница и еден судски службеник извршител на писарница.

Сумарен преглед за работа по предмети

Текот на извештајната 2021 година новопримени се **626** предмети, останати од декември месец 2020 година **137** предмети, или вкупно во работа биле **763** предмети по сите основи. Во текот на извештајната година судиите решиле **639** предмети, а на крајот на годината останале нерешени **124** предмети по сите основи. Според наведените податоци, приливот на предмети е **совладан** за **83,74%**, а сите **заостанати 137** предмети се решени во 2021 година, што укажува дека Одделот за казниви дела во 2021 година е апсолутно ефикасен во постапувањето и одлучувањето.

Прегледот на вкупно решени и нерешени предмети по разни основи во 2021 година е даден во следната табела:

вид на предмети	Останати од XII месец 2020	Примени во 2021	Вкупно во работа	решени	нерешени
ВКЖ1	4	43	47	47	-
ВКЖ2	11	50	61	55	6

КВП1	-	-	-	-	-
КВП2	57	222	279	194	85
Квп-КОК1-Квп	-	-	-	-	-
Квп-КОК2-Квп	5	28	33	22	11
ВУК	2	19	21	15	6
КЗЗ	5	22	27	20	7
КР	53	242	295	286	9
ВКУПНО	137	626	763	639	124

Остатокот од вкупно нерешени предмети на крајот на 2021 година, се должи на тоа што 47 предмети кои биле пратени на мислење во Јавно обвинителство на Република Северна Македонија во тековната 2021 година, а не се вратени во Судот на одлучување до 31.12.2021 година од кои: ВУК-3 предмети, КВП2-37 предмети, КВП-КОК2-3 предмети, ВКЖ2-2 предмети и КР-2 предмети.

Структура на решените предмети по видот на кривичните дела

Структурата на решените предмети по видот на кривичните дела по поднесените барања за вонредно преиспитување на правосилна пресуда –КВП1, КВП2, Квп.КОК1 и Квп.КОК2, вкупно 216 предмети, е следна:

Глава XIV од Кривичниот законик

Кривични дела против животот и телото

- 39 предмети за кривично дело – Убиство - **член 123**;
- 1 предмет за кривично дело – Убиство од небрежност – **член 126**;
- 8 предмети за кривично дело – Телесна повреда – **член 130**;
- 8 предмети за кривично дело – Тешка телесна повреда – **член 131**;
- 1 предмет за кривично дело – Загрозување со опасно орудие при тепачка или караница – **член 133**.

Глава XV од Кривичниот законик

Кривични дела против слободите и права на човекот и граѓанинот

- 1 предмет за кривично дело – Малтретирање во вршење на службата – **член 143**;
- 5 предмети за кривично дело – Загрозување на сигурноста – **член 144**;
- 1 предмет за кривично дело – Повреда на правото на штрајк – **член 156**.

Глава XIX од Кривичниот законик

Кривични дела против половата слобода и половиот морал

- 7 предмети за кривично дело – Силување – **член 186**;
- 3 предмети за кривично дело – Обљуба врз немоќно лице – **член 187**;
- 13 предмети за кривично дело – Полов напад врз малолетник кој не наполнил 14 години - **член 188**;
- 2 предмети за кривично дело – Обљуба со злоупотреба на положбата – **член 189**;
- 1 предмет за кривично дело – Задоволување на полови страсти пред друг – **член 190**;
- 1 предмет за кривично дело – Прикажување на порнографски материјал на малолетник – **член 193**;
- 1 предмет за кривично дело – Родосквернавање – **член 194**.

Глава XX од Кривичниот законик

Кривични дела против бракот, семејството и младината

- 1 предмет за кривично дело – Одземање малолетник – **член 198**;
- 2 предмети за кривично дело – Неплаќање издршка – **член 202**.

Глава XXI од Кривичниот законик

Кривични дела против здравјето на луѓето

- 2 предмети за кривично дело – Непостапување според здравствените прописи за време на епидемија – **член 206**;
- 70 предмети за кривично дело - Неовластено производство и пуштање во промет на наркотични дроги, психотропни супстанции и прекурсори – **член 215**;
- 1 предмет за кривично дело – Овозможување на употреба наркотични дроги – **член 216**;
- 1 предмет за кривично дело – Тешки дела против здравјето на луѓето – **член 217**.

Глава XXIII од Кривичниот законик

Кривични дела против имотот

- 1 предмет за кривично дело – Кражба – **член 235**;
- 17 предмети за кривично дело – Тешка кражба – **член 236**;
- 17 предмети за кривично дело – Разбојништво – **член 237**;
- 2 предмети за кривично дело – Разбојничка кражба – **член 238**;
- 4 предмети за кривично дело – Затајување – **член 239**;
- 1 предмет за кривично дело – Оштетување туѓи предмети – **243**;
- 1 предмет за кривично дело – Оштетување туѓи права – **член 244**;
- 2 предмети за кривично дело – Бесправно градење – **член 244-а**;
- 21 предмети за кривично дело – Измама – **член 247**;
- 6 предмети за кривично дело – Изнуда – **член 258**;
- 1 предмет за кривично дело – Оштетување и неовластено навлегување во компјутерски систем – **член 251**.

Глава XXV од Кривичниот законик

Кривични дела против јавните финансии, платниот промет и стопанството

- 2 предмети за кривично дело – Криумчарење – член 278;
- 3 предмети за кривично дело – Даночно затајување – **член 279**;
- 1 предмет за кривично дело – Злоупотреба на овластување во стопанството – **член 287**.

Глава XXVII од Кривичниот законик

Кривични дела против безбедноста на јавниот сообраќај

- 2 предмети за кривично дело - Загрозување на безбедноста на сообраќајот – **член 297**;
- 28 предмети за кривично дело – Тешки дела против безбедноста на луѓето и имотот во сообраќајот – **член 300**;
- 1 предмет за кривично дело – Неукажување помош на лица повредени во сообраќајна незгода - **член 301**.

Глава XXVIII од Кривичниот законик

Кривични дела против државата

- 1 предмет за кривично дело – Учество во странска војска, полиција, паравоени или параполициски формации – **член 322-а**.

Глава XXX од Кривичниот законик

Кривични дела против службената должност

- 15 предмети за кривично дело – Злоупотреба на службена положба и овластување – **член 353**;
- 3 предмети за кривично дело – Несовесно работење во службата – **член 353-в**;
- 3 предмети за кривично дело – Примање поткуп – **член 357**.

Глава XXXI од Кривичниот законик

Кривични дела против правосудството

- 1 предмет за кривично дело – Давање лажен исказ – **член 367**;
- 1 предмет за кривично дело – Неизвршување судска одлука – **член 377**.

Глава XXXII од Кривичниот законик

Кривични дела против правниот сообраќај

- 5 предмети за кривично дело – Фалсификување исправа – **член 378**

Глава XXXIII од Кривичниот законик

Кривични дела против јавниот ред

- 3 предмети за кривично дело – Спречување службено лице во вршење службено дејствие – **член 382**;
- 1 предмет за кривично дело – Напад врз службено лице при вршење работи на безбедноста – **член 383**;

- 11 предмети за кривично дело – Насилство – **член 386**;
 1 предмет за кривично дело – Самовластие – **член 392**;
 2 предмети за кривично дело – Злосторничко здружување – **член 394**;
 4 предмети за кривично дело – Терористичка организација – **член 394-а**;
 14 предмети за кривично дело – Недозволно изработување, држење и тргување со оружје или распрскувачки материји – **член 396**.

Глава XXXIV од Кривичниот законик

Кривични дела против човечноста и меѓународното право

- 2 предмети за кривично дело – Трговија со луѓе – **член 418-а**;
 7 предмети за кривично дело – Криумчарење на мигранти – **член 418-б**;
 3 предмети за кривично дело – Организирање на група и поттикнување на извршување на делата трговија со луѓе, трговија со малолетно лице и криумчарење на мигранти – **член 418-в**;
 2 предмети за кривично дело – Трговија со малолетно лице – **член 418-г**;
 1 предмет за кривично дело – Злоупотреба на безвизниот режим со државите членки на ЕУ и на Шенгенскиот договор – **член 418-д**;
 1 предмет за кривично дело – Земање заложници – **член 421**.

Структурата на решените предмети по видот на прекршоци, заведени во уписникот – **КР** е следна:

- 58 предмети - **прекршок од ЗБСП** ;
 8 предмети - **прекршок од Закон за јавен ред и мир**;
 1 предмет - **прекршок од Закон за шуми**;
 142 предмети - **прекршок од Закон за возила**;
 43 предмети - **прекршок од Закон за трговски друштва**;
 1 предмет **прекршок од Закон за заштита на потрошувачите**;
 1 предмет - **прекршок од Закон за прекршоци на јавниот ред и мир**;
 1 предмет - **прекршок од Закон за земјоделско земјиште**;
 1 предмет - **прекршок од Закон за аудио и аудиовизуелни медиумски услуги**;
 13 предмети - **прекршок од Закон за прекршоци во сообраќајот со штетна последица**;
 1 предмет - **прекршок од Закон за данок**;
 1 предмет - **прекршок од Закон за работното време на мобилните работници и возачите во патниот сообраќај и уредите за запишување во патниот сообраќај**;
 1 предмет - **прекршок од Закон за готовинско плаќање**;
 1 предмет - **прекршок од Закон за заштита на населението од заразни болести – загрозување на земјата**
 3 предмети - **прекршок од Закон за работни односи**.

Од вкупно решени **216** предмети за вонредно преиспитување на правосилна пресуда по бројот на предмети и осудени лица, **состојбата е следна**:

	Со 1 лице	Со 2 лица	Со 3 лица	Со 4 лица	Со 6 лица	Со 10 лица	ВКУПНО
КВП1	-	-	-	-	-	-	-
КВП2	175	13	4	1	1	-	194
КВП-КОК1	-	-	-	-	-	-	-
КВП-КОК2	7	11	2	-	-	2	22
Вкупно	182	24	6	1	1	2	216

Од вкупно решените **216** предмети за вонредно преиспитување на правосилна пресуда – **КВП1, КВП2, Квп.КОК1 и Квп.КОК2** по апелациони судови и според одлуката на советот, состојбата е прикажана во **следната табела:**

судови	КВП1, КВП2		КВП-КОК1		КВП-КОК2	
	решени	нерешени	решени	нерешени	решени	нерешени
Апелационен суд Скопје	92	50	-	-	22	11
Апелационен суд Битола	31	17	-	-	-	-
Апелационен суд Штип	32	7	-	-	-	-
Апелационен суд Гостивар	39	11	-	-	-	-
ВКУПНО	216	96	-	-	22	11
					33	

Показатели за одбиени, уважени, преиначени и отфрлени барања по сите основи

Состојбата по предметите по сите основи по кои постапувале судиите во Одделот за казниви дела е прикажана во **следната табела:**

вид на предмети	Одбиени	Уважени	На друг начин	Отфрлени	решени	нерешени
ВКЖ1	39	1	-	7	47	-
ВКЖ2	36	8	1	10	55	6
КВП1	-	-	-	-	-	-
КВП2	115	29	1	49	194	85
ВУК	13	-	2	-	15	6
КЗЗ	9	11	-	-	20	7
КР	1	7	277	1	286	9
Квп.КОК1	-	-	-	-	-	-
Квп.КОК2	17	1	-	4	22	11
ВКУПНО	230	57	281	71	639	124

Состојбата на предметите по барањата за заштита на законитоста-**КЗЗ** поднесени од страна на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија кои биле во постапка пред Одделот за казниви дела, а кои се однесуваат на апелационите и основните судови е прикажана во **следната табела:**

и во 2021 год.	2020 год.								
47	4	43	47	7	39	1	-	47	-
Вкупно: 47	4	43	47	7	39	1	-	47	-

ВКЖ2 - жалби по пресуди во трет степен

Број на примени предмет и во 2021 година	Остана. од 12 месец 2020 година	Новопри предмети	Вкупно во работа	отфрлени	Одбиени	Уважени	На друг начин	Решени	Нерешени
61	11	50	61	10	36	8	1	55	6
Вкупно: 61	11	50	61	10	36	8	1	60	6

По жалба на решенија за притвор – **ВКЖ1** нерешени од претходната година **4** предмети, примени во 2021 година се **43** предмети, или вкупно во работа биле **47** предмети од кои во **39** предмети жалбата е одбиена како неоснована, во **1** предмет уважена е жалбата, а во **7** предмети жалбите се отфрлени.

По жалба по пресуди во трет степен – **ВКЖ2** нерешени од претходната година **11** предмети, примени во 2021 година се **50** предмети, или вкупно во работа биле **61** предмет од кои **36** предмети се одбиени, **8** предмети се уважени, **10** предмети отфрлени, **1** предмет решен на друг начин, вкупно се решени **55** предмети, а останале нерешени **6** предмети.

Состојбата по предметите за вонредно ублажување на казната - **ВУК** е следна:

Од 2020 година останале нерешени **2** предмети, новопримени во 2021 година се **19** предмети, вкупно во работа биле **21** предмет од кои решени се **15** предмети, а останале нерешени **6** предмети. По видот на одлуката: **13** предмети се одбиени и на друг начин решени **2** предмети.

Состојбата по предметите заведени под **КР**, каде Врховниот суд на Република Северна Македонија донесува одлуки за решавање на судир на надлежност, за пренесување на месна и стварна надлежност, по поднесени поднесоци од страна на супсидијарен тужител, по поднесени барања за екстрадиција, по поднесени барања за застареност во прекршочна постапка, по поднесени барања за враќање во поранешна постапка и друго, е следна:

Од 2020 година останале нерешени **53** предмети, новопримени во 2021 година се **242** предмети, вкупно во работа биле **295** предмети, од кои решени се **286** предмети, а останале нерешени **9** предмети. По видот на одлуката: **1** предмет е одбиен, **7** предмети се уважени, **1** предмет е отфрлен и **277** предмети на друг начин.

Времетраење на постапката по основи и по предмети

Времетраењето на постапката по предметите пред Врховниот суд на Република Северна Македонија од приемот на предметите во Одделот за казниви дела до нивно решавање и експедиција е прикажан во **следната табела**:

Траење на постапка за ОДДЕЛ за казниви дела – 2021

име	Вкупно во работа	Решени	до 1 мес	до 2 мес	до 3 мес	до 4 мес	до 5 мес	до 6 м.	до 7 м.	до 8 м.	до 9 м.	до 10 м.	до 11 мес	до 12 м.	преку 1 год	Нерешени
Уписник за барање за вонредно ублажување на казната	21	15	2	6	3	2	-	1	-	1	-	-	-	-	-	6
Уписник за вонредно преиспитување на правосилна пресуда- 3																
Уписник за вонредно преиспитување на правосилна пресуда- 5	279	194	8	41	43	22	15	15	16	8	9	5	3	-	9	85

Уписник за вонредно преиспитување на правосилна пресуда-организиран криминал 3																
Уписник за вонредно преиспитување на правосилна пресуда-организиран криминал 5	33	22	-	6	8	4	1	2	-	-	-	-	-	-	1	11
Уписник за жалби на решенија на притвор	47	47	47	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
Уписник за жалби по пресуди во трет степен	61	55	13	10	11	5	3	7	3	-	1	-	2	-	-	6
Уписник за разни кривични предмети	295	286	198	53	31	2	1	1	-	-	-	-	-	-	-	9
Уписник по барање за заштита на законистоста по кривични предмет	27	20	2	8	3	3	1	-	1	-	-	-	-	-	2	7
ВКУПНО	763	639	270	124	99	38	21	26	20	9	10	5	5	-	12	124

Во 2021 година како произлегува и од табелата за времетраење на постапката, по одделен број на предмети не можело веднаш да се постапува поради административни пречки кои требало да бидат надминати (прибавување на списи, немање на оригинални списи, уредување на достава на второстепена пресуда до осудениот, доставени докази во фотокопии, достава до Јавно обвинителство на Република Северна Македонија и слично). Некои од предметите во Судот пристигнувале и со некомплетни списи, па било потребно да се вратат на судовите, или на Јавното обвинителство на Република Северна Македонија административно, или пак се правеле обиди тоа да го прави судијата, на кого му бил распределен предметот со преписка со органот од кого е добиен предметот.

Седница на оддел

Одделот за казниви дела во текот на 2021 година на одржаните 6 седници, постапуваше и расправаше по добиени материјали, прашања, иницијативи и барања, поднесени од основните и апелационите судови, адвокати, од Бирото за застапување на РСМ пред ЕСЧП и други субјекти. На одржаните седници донесени се 19 заклучоци и 1 правно мислење.

ОДДЕЛ ЗА ГРАЃАНСКИ ДЕЛА

Согласно Законот за судовите, Судскиот деловник, Деловникот за работа на Врховниот суд на Република Северна Македонија, Програмата за работа на Одделот за 2021 година и Распоредот за работа на Судот за 2021 година, Одделот за граѓански дела во текот на 2021 година работеше по предметите од областа на граѓанските спорови.

Одделот за граѓански дела на Врховниот суд на Република Северна Македонија во текот на 2021 година, работните задачи ги извршуваше според надлежностите определени во законските прописи по предметната материја, со Програмата за работа усвоена од страна на Одделот за граѓански дела, а освен тоа ги извршуваше и поставените задачи од Судот. Во Одделот за граѓански дела се одлучуваше по поднесени вонредни правни лекови против правосилни судски одлуки, како и по предмети за судир на надлежност, определување на друг стварно надлежен суд, продолжување рок за поднесување тужба за оспорување на татковство. Покрај работата по конкретни предмети, судиите учествуваа во работа на седници на Одделот за граѓански дела, каде беа разгледувани тековни прашања, беа утврдени повеќе правни мислења и заклучоци по разни спорни правни прашања за примена на законските прописи, како и беа усвоени 6 сентенци. Исто така, судиите активно учествуваа во работата на Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија и Седници на судии на Судот.

Согласно Распоредот за работа на судиите и судската администрација во Врховниот суд на Република Северна Македонија од 13.01.2021 година, судиската функција во Одделот за

граѓански дела ја извршуваа 15 судии кои по предметите одлучуваа во три совети и стручни судски службеници.

Претседателите на советите не се задолжуваат со предмети.

Во Одделот од редот на стручните судски службеници е определен секретар на одделот и негов заменик.

Со Одлука за изменување и дополнување на Одлуката од 13.01.2021 година на Врховниот суд на Република Северна Македонија за 2021 година донесена на ден 09.04.2021 година, во Одделот за граѓански дела беа распоредени 13 судии во два совети и стручни судски соработници.

Претседателите на советите, не се задолжуваа со предмети.

Со Одлука за изменување и дополнување на Одлуката од 13.01.2021 година, 09.04.2021 година и 27.05.2021 година, со годишен распоред за работа на судиите и судската администрација во Врховниот суд на Република Северна Македонија за 2021 година, донесена на ден 31.08.2021 година, Одделот работеше со 12 судии.

Покрај тоа, судиите од Одделот за граѓански дела со Распоредот за работа на судиите и администрацијата во Врховниот суд на Република Северна Македонија учествуваа во работа и во други оддели на судот. Имено, одделни судии учествуваа во одлучување по барањата за заштита на правото на судење во разумен рок и во второстепениот совет кој одлучува по жалбите против решенијата на советот од тројца судии по барањата за судење во разумен рок; во работата на Одделот и советот за казниви дела; во работата на специјализираниот совет кој ќе одлучува по жалба на кандидатот кој не е избран за судија; во специјализираниот совет за одлучување по жалбите против одлуките на Управниот суд од член 62 од Законот за управните спорови, по предлог за заштита поради незаконното дејствие; во работата на Одделот за судска практика, заедно со стручните судски соработници.

Во писарницата на Одделот за граѓански дела во 2021 година има водител на писарница и 2 судски службеници – извршители во писарницата.

Структура на предмети

Од бројчаните показатели за 2021 година во Одделот за граѓански дела имало **вкупно во работа 1.765 предмети**, од кои 18 нерешени предмети останати од 2020, 2 нерешени предмети од 2019 година, а **новопримени предмети се 1126**.

Во 2021 година во Одделот за граѓански дела приливот на нови предмети е совладан, односно во 2021 година **примени се вкупно 1126 предмети** а **решени се вкупно 1148 предмети**, со што **приливот е совладан** за 22 предмети. Во 2021 година **заостатокот е намален за 13 предмети**, односно од 640 предмети останати на крајот на 2020 година, во 2021 година на крајот од годината останале 617 предмети нерешени.

Годишен извештај за движење на предмети - Граѓанско 2021 год.

Област	Граѓанска област						
Вид на предмет							
Подвид на предмет	Нерешени	Ново примени	Повторно во работа	Погрешно заведени	Вкупно во работа	Решени	Остаток
Разни граѓански предмети и разни судир на надлежност	13	94	0	1	106	100	6
Вкупно - вид на предмет	13	94	0	1	106	100	6
Вид на предмет	Граѓански предмети по ревизија						
Подвид на предмет	Нерешени	Ново примени	Повторно во работа	Погрешно заведени	Вкупно во работа	Решени	Остаток
Трговски спорови - ревизија	137	309	3	1	448	275	173
Работни спорови - ревизија	106	116	1	0	223	160	63
Граѓански спорови- ревизија	384	600	4	0	988	613	375
Вкупно - вид на предмет	627	1025	8	1	1659	1048	611
Вкупно - област	640	1119	8	2	1765	1148	617

Структурата на 1148 решени предмети е следна: од Уписникот Рев1 – решени се 275 предмети; од Уписникот Рев2 – решени се 613 предмети; од Уписникот Рев3 – решени се 160 предмети; од Уписникот Р – решени се 100 предмети.

Структурата на нерешени 617 предмети е следна: 2 предмети останале нерешени од 2019 година од Уписникот Рев2, поради тоа што првиот предмет е административно доставен до основниот суд и не е вратен, а вториот предмет е предмет во врска со повторување на постапката. Од 2020 година останале 2 нерешени предмети од Уписникот Рев1, од Уписникот Рев2 останале нерешени 13 предмети и од Уписникот Рев3 останале нерешени 3 предмети. Останатите 597 нерешени предмети се од 2021 година и тоа од Уписникот Рев1 - 171 нерешени предмети, од Уписникот Рев2 - 360 предмети и од Уписникот Рев3 останале нерешени 60 предмети, од Уписникот Р останале 6 нерешени предмети. Погрешно заведени предмети се 2 предмети, 1 предмет од Уписникот Р и 1 предмет од Уписникот Рев1.

Нерешени предмети по година на прием	Примени во 2019 год.	Примени во 2020 год.	Примени во 2021 год.	Вкупно
Уписник за граѓански предмети по ревизија	2	13	360	375
Уписник за трговски спорови по ревизија	0	2	171	173
Уписник за работни спорови по ревизија	0	3	60	63
Уписник за разни граѓански предмети	0		6	6
Вкупно	2	18	597	617

Начин на решавање на предметите

Постапка по ревизија како вонреден правен лек, се користи од странките за заштита на своите права и интереси. Од вкупниот број граѓански предмети **1.765** кои биле во работа во 2021 година по ревизија биле **1.659** предмети, од кои од Уписникот **Рев1 - 448** предмети, од Уписникот **Рев2 - 988** предмети и од Уписникот **Рев3 - 223** предмети, односно по ревизији биле **94 %** од вкупниот број предмети, а од овие решени по ревизија се **1048** предмети, односно 63,17%.

Вид на предмет	Граѓански предмети по ревизија						
	Нерешени	Ново примени	Повторно во работа	Погрешно заведени	Вкупно во работа	Решени	Остаток
Трговски спорови - ревизија	137	309	3	1	448	275	173
Работни спорови - ревизија	106	116	1	0	223	160	63
Граѓански спорови- ревизија	384	600	4	0	988	613	375
Вкупно - вид на предмет	627	1025	8	1	1659	1048	611

Од решените 1048 предмети, содржината на одлуките по ревизии изгледа вака: одбиени 579 односно 55,25 %, преиначени 74 односно 7,06%, укинати 167 односно 15,94 %, отфрлени 223 односно 21,28%, решени на друг начин 5 односно 0,47%.

Суд	Отфрлени	Одбиени	Преиначени	Укинати	Решени на друг начин	Вкупно
Скопје	129	361	48	104	3	645
Битола	39	88	17	25	1	170
Штип	17	57	4	17		95
Гостивар	35	73	5	21	1	135
Управен	3					3
Вкупно	223	579	74	167	5	1048

Состојбата кај апелационите судови по однос на **одбиени ревизии** во 2021 година, изгледа вака:

Суд	Вкупно решени ревизии	Одбиени ревизии	Процент на одбиени ревизии
Скопје	645	361	55,97
Битола	170	88	51,77
Штип	95	57	60,00
Гостивар	135	73	54,07
Управен	3	0	0
Вкупно	1048	579	55,25

Состојбата на апелационите судови по однос на усвоени ревизии со **преиначени одлуки** во 2021 година, е следна:

Суд	Вкупно решени ревизии	Преиначени одлуки	Процент на преиначени ревизии
Скопје	645	48	7,44
Битола	170	17	10,00
Штип	95	4	4,22
Гостивар	135	5	3,70
Управен	3	0	0
Вкупно	1048	74	6,11

Состојбата на апелационите судови по однос на усвоени ревизии со **укинати одлуки** во 2021 година, изгледа вака:

Суд	Вкупно решени ревизии	Укинати одлуки	Процент на укинати одлуки
Скопје	645	104	16,12
Битола	170	25	14,71
Штип	95	17	17,89
Гостивар	135	21	15,56
Управен	3	0	0
Вкупно	1048	167	14,22

Состојбата на апелационите судови по однос на **отфрлени ревизии** во 2021 година, е следна:

Суд	Вкупно решени ревизии	Отфрлени ревизии	Процент на отфрлени ревизии
Скопје	645	129	20,00
Битола	170	39	22,94
Штип	95	17	17,89
Гостивар	135	35	25,92
Управен	3	3	100,00
Вкупно	1048	223	23,09

Состојбата на апелационите судови по однос на **ревизии решени на друг начин** во 2021 година, е следна:

Суд	Вкупно решени ревизии	Решени на друг начин	Процент на отфрлени ревизии
Скопје	645	3	0,47
Битола	170	1	0,58
Штип	95	0	0
Гостивар	135	1	0,75
Управен	3	0	0
Вкупно	1048	5	0,47

Останати постапки

Одделот за граѓански дела освен по вонредни правни лекови, одлучувал и по други предмети од негова надлежност. Тоа се, предмети за судир на надлежност, определување на друг стварно надлежен суд, продолжување рок за поднесување на тужба за оспорување на татковство, од кои биле во работа вкупно 106 предмети и од овие решени се 100 предмети, или 94,34%, а останале нерешени 6 или 5,66%.

Подвид на предмет	Нерешени	Ново примени	Повторно во работа	Погрешно заведени	Вкупно во работа	Решени	Остаток
Разни граѓански предмети и разни судир на надлежност	13	94	0	1	106	100	6
Вкупно-вид на предмет	13	94	0	1	106	100	6

Структура на предметите по правни основи

Гледано според правните основи во ревизиите по кои се одлучувало во Одделот за граѓански дела во текот на 2021 година, може да се констатира различност. Најмногубројни се предметите по основ на надомест на **штета - 284 предмети** или 27,10%, потоа по основ **долг – 257 предмети** или 24,52%, за **сопственост и владение - 183 предмети** или 17,46%; **работни спорови – 155 предмети** или 14,79%; **поништување и раскинување на договор – 65 предмети** или 6,20%; за **стекнување без основ – 34 предмети** или 3,24%; за **издршка - 67 предмети** или 3,05%; за **стечај - 21 предмети** или 2,00%, и **авторски права и индустриска сопственост – 17 предмети** или 1,62%.

Основ	2021
Издршка	67
Надомест на штета	284
Стекнување без основ	34
Поништување и раскинување на договор	65
Долг	257
Сопственост и владение	183
Работни спорови	155
Стечај	21
Авторски права	17
Вкупно	1048

Траење на постапката

Во 2021 година од вкупно решени 1.148 предмети, траењето на постапката над три години било во 3 предмети; од 1 до 3 години била кај 249 предмети; од 8 месеци до 1 година кај 308 предмети; од 6 до 8 месеци кај 113 предмети; од 3 до 6 месеци било кај 242 предмети; од 2 до 3 месеци кај 72 предмети, од 1 до 2 месеци кај 101 предмети, до 1 месец траела постапката кај 60 предмети.

Траење на постапка	Решени	до 1 мес.	од 1 до 2 мес.	од 2 до 3 мес.	од 3 до 6 мес.	од 6 до 8 мес.	од 8 до 1 год.	од 1 до 3 год.	над 3 год.
Уписник за граѓански предмети по ревизија	613	1	33	36	142	61	196	143	1
Уписник за трговски спорови поревизија	275	8	30	19	60	30	58	68	2
Уписник за разни граѓански предмети	100	49	32	8	9	1	0	1	0
Уписник за работни спорови поревизија	160	2	6	9	31	21	54	37	0
Вкупно	1148	60	101	72	242	113	308	249	3

Седница на оддел

Во текот на 2021 година Одделот за граѓански дела, одржа **5 седници**. На седниците е расправано за разни правни прашања кои произлегуваат од предметите и правни прашања и проблеми поставени од основните и апелационите судови и други подносителите, по кои се утврдени **5 правни мислења** кои се објавени на веб страната и **6 утврдени и објавени сентенци**. Во Одделот за граѓански дела беше постапувано по **90 разни граѓански предмети** заведени под ознаката Гр за поставени правни прашања.

ОДДЕЛ ЗА СУДЕЊЕ ВО РАЗУМЕН РОК

Согласно Законот за судовите, Деловникот за работа на Врховниот суд на Република Северна Македонија и Распоредот за работа на судиите и судската администрација за 2021 година, судиите од **Одделот за судење во разумен рок** во текот на **2021 година** постапуваа по предмети оформени по поднесени барања за заштита на правото на судење во разумен рок и жалби против решенијата на советите од тројца судии по барањата за заштита на правото на судење во разумен рок.

Покрај работата по конкретни предмети од Одделот за судење во разумен рок и на седници на Одделот, каде беа разгледувани тековни прашања и донесени заклучоци по правни прашања од значење за постапување на советите и воедначување на праксата на Врховниот суд со праксата на Европскиот суд за човекови права, судиите учествуваа во работата по предмети во кривичниот и граѓанскиот Оддел како и во Одделот за судска практика. Исто така, судиите учествуваа во работењето на Општата седница и седниците на судии на Врховниот суд, како и во други активности насочени кон поефикасна примена на Уставот, законите и меѓународните договори ратификувани со Уставот, пресудите на Европскиот суд за човекови права и во вонпредметни активности насочени кон подобрување на улогата на Врховниот суд на Република Северна Македонија

Во Одделот за судење во разумен рок со Годишниот Распоред за работа на судиите и судската администрација во Врховниот суд на Република Северна Македонија за 2021 година од **13.01.2021 година**, судиската функција ја извршуваа вкупно **17 (седумнаесет)** судии.

Со Годишниот распоред за работа на судиите и судската администрација во Врховниот суд на Република Северна Македонија за 2021 година од 13.01.2021 година, беа формирани **3 (три) совети** за одлучување по барањата за заштита на правото на судење во разумен рок во прв степен.

За одлучување **по жалбите** против решенијата на советот од тројца судии по барањата за заштита на правото за судење во разумен рок, согласно Законот за измена и дополнување на Законот за судовите (член 36-а), беше определен **совет од петмина судии и определен заменик член на советот**.

Со Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за Распоредот за работата на судиите и судската администрација во Врховниот суд на Република Северна Македонија за 2021 година од **09.04.2021 година** и Одлука за исправка на Одлуката за Годишниот распоред за работата на судиите и судската администрација во Врховниот суд на Република Северна Македонија за 2021 година од **12.04.2021 година** во Одделот беа распоредени вкупно **11 (единаесет)** судии и формирани се **2 совети** за одлучување по барањата за заштита на правото на судење во разумен рок во прв степен. Претседателите на двата совети не се задолжуваат со предмети. Судиите распоредени во Одделот за судење во разумен рок ги решаваа предметите од сите материи. Одлука за изменување и дополнување на Одлуката за Распоредот за работата на судиите и судската администрација во Врховниот суд на Република Северна Македонија за 2021 година од 27.05. и 31.08.2021 година се определени заменици членови на жалбениот совет, во случај на отсуство и спреченост заради оправдани причини на член на советот.

Во Одделот за судење во разумен рок во прв и втор степен постапувале 18 стручни судски службеници. Распореден е секретар на Одделот и негов заменик.

Во извештајната година работата во писарницата на Одделот за судење во разумен рок, во двата степени ја извршуваше само 1 судски службеник – Водител на писарница.

Сумарен преглед на работа по предмети

Одделот за судење во разумен рок, во текот на извештајната **2021 година**, **вкупно во работа** имал **542** предмети, во двата степени на одлучување, од кои **365** **новопримени** предмети, а од претходниот извештаен период останале **нерешени 156** предмети, додека повторно во работа биле **21** предмет. Во текот на извештајната година **решени** се **331** предмет, додека **211** предмети **останале незавршени**.

Пред **првостепените совети** во работа биле вкупно **370** предмети, од кои **246** **новопримени** предмети, а **118** предмети останале нерешени од претходниот извештаен период,

додека **6** предмети биле повторно во работа. Првостепените совети во извештајниот период решиле **202** предмети, додека **168** предмети останале незавршени.

Второстепениот совет вкупно во работа имал **172** предмети од кои **119** новопримени предмети, а **38** предмети останале нерешени од претходниот извештаен период, додека **15** предмети биле повторно во работа. На крајот на извештајниот период, второстепениот жалбен совет решил **129** предмети, додека **43** предмети останале нерешени.

Табеларен приказ на бројот на предмети во Одделот за 2021 година

Област	Судење во разумен рок – второстепени						
Вид на предмет	Судење во разумен рок - второстепени						
Подвид на предмет	Нерешени	Ново примени	Повторно во работа	Погрешно заведени	Вкупно во работа	Решени	Остаток
Судење во разумен рок - жалби	38	119	15	0	172	129	43
Вкупно - вид на предмет	38	119	15	0	172	129	43
Вид на предмет	Судење во разумен рок - првостепени						
Подвид на предмет	Нерешени	Ново примени	Повторно во работа	Погрешно заведени	Вкупно во работа	Решени	Остаток
Судење во разумен рок - Управна	62	95	2	0	159	73	86
Судење во разумен рок - Кривично	31	36	2	0	69	48	21
Судење во разумен рок - Граѓанско	25	115	2	0	142	81	61
Вкупно - вид на предмет	118	246	6	0	370	202	168
Вкупно - област	156	365	21	0	542	331	211

Од вкупно решени **331** предмет во извештајниот период, во **167** предмети - барањето за заштита на правото на судење во разумен рок е **одбиено** како неосновано, во **106** предмети - барањето за заштита на правото на судење во разумен рок е **усвоено**, додека во **58** предмети - барањето за заштита на правото на судење во разумен рок е **отфрлено**.

Начин на решавање - разумен рок 2021

name	Отфрлени	Одбиени	Уважени	На друг начин	Ново примени	Незавршени на крајот на периодот	Решени	Нерешени од претходниот период	Вкупно во работа
ПСРРГ	18	32	31		117	61	81	25	142
ПСРРК	10	12	26		38	21	48	31	69
ПСРРЖ	19	83	27		134	43	129	38	172
ПСРРУ	11	40	22		97	86	73	62	159
ВКУПНО	58	167	106		386	211	331	156	542

Судските службеници во писарницата на Одделот, во извршувањето на своите работни обврски, професионално соработува со сите судии и судски советници. Стручно, одговорно, дисциплинирано и ажурно, ги извршуваа сите административни работи од приемот на барањето за заштита на правото на судење во разумен рок, заведување, оформување на предмет, достава на првостепено решение, оформување на предмет по жалба, испраќањето на писма и ургенции до претседателите на судовите во Република Северна Македонија, како и испраќање на известување до Судскиот Буџет на РМ, во случаите на утврдена повреда на правото на судење во разумен рок и досудување на определен паричен надоместок.

Сумарен преглед на работа по предмети на првостепените совети

Во текот на **2021** година, првостепените совети во работа имале **370** предмети или **68,27 %** од вкупно **542** предмети во Одделот.

Вкупниот број **370** предмети во работа го сочинуваат **252** новопримени предмети и **118** предмети кои останале нерешени од претходниот извештаен период. Пред првостепените совети **решени** се вкупно **202** предмети или **54,59%**, додека **нерешени** на крајот на извештајната година останале **168** предмети или **45,41 %**.

Начин на решавање - разумен рок 2021 I степен

name	Отфрлени	Одбиени	Уважени	На друг начин	Ново применени	Незавршени на крајот на периодот	Решени	Нерешени од претходниот период	Вкупно во работа
ПСРРГ	18	32	31		117	61	81	25	142
ПСРРК	10	12	26		38	21	48	31	69
ПСРРУ	11	40	22		97	86	73	62	159
ВКУПНО	39	84	79		252	168	202	118	370

Може да се констатира дека од **решените 202 предмети**, преовладува бројот на решени предмети пред првостепените совети во кои барањето за заштита на правото на судење во разумен рок е **одбиено како неосновано** и тоа во **84** предмети или **41,58 %**, од кои преовладува бројот на предмети од **управна** материја **40** или **47,62 %**, потоа следуваат предмети од **граѓанска** материја **32** или **38.09 %** и **12** предмети или **14.29 %** од **кривична** материја.

Од **решените 202** предмети пред првостепените совети, **79** предмет или **39,11 %** завршиле со **усвојување** на барањето за заштита на правото на судење во разумен рок, од кои преовладува бројот на предмети од **граѓанска материја** - **31** или **39,24 %**. Бројот на предмети од **кривичната** материја кои биле решени со **усвојување** на барањето и утврдување на повреда на правото на судење во разумен рок изнесува **26 предмет** или **32,91%**, додека бројот на предмети од **управната материја** кои биле решени со усвојување на барањето и утврдување на повреда на правото на судење во разумен рок изнесува **22** или **27,85%**.

Од **решените 202** предмети пред првостепените совети, во **39** предмети или **19.31%**, барањето за заштита на правото на судење во разумен рок е **отфрлено**. При тоа преовладуваат предмети од **граѓанската** материја **18** или **46.15%**, потоа следуваат предмети од **кривична** материја **10** предмети или **25.64 %** и **11** предмети од **управна** материја или **28.21 %**.

Анализата на број решени предмети пред првостепените совет и параметрите на усвоени, одбиени и отфрлени барања во извештајниот период, покажуваат дека преовладува бројот на **решени** предмети со **одбивање** на барањето за заштита на правото на судење во разумен рок, особено во предметите од **управната материја**. Значителен е и бројот од **168** предмети или **45.41%** кои останале нерешени, каде преовладуваат предметите од **управната материја** - **86 предмети** или **51.19%**, наспроти **61** предмет или **36.31%** се од **граѓанската материја** и **21** предмет или **12.5 %** од **кривичната материја**.

Имајќи ги во предвид параметрите кои ги цени советот при одлучување по конкретно барање за заштита на правото на судење во разумен рок, како што се сложеноста на предметот, времетраење на постапката, однесување на странките во постапката и однесување на судот кој

постапувал, најчестите повреди на постапката за заштита на правото на судење во разумен рок која завршила со усвојување на барањето можеме да констатираме кај **граѓанските предмети**, а најголем број на предмети кои останале во работа се од **управната материја**, а поради ненавремено или некомплетно доставување на списи по предметите.

Траење на постапка пред првостепените совети

Пред првостепените совети решени се **202 предмети**, во кои времетраењето на постапување по изјавените барања за заштита на правото на судење во разумен рок, го опфаќа периодот од приемот на барањето, до експедирање на првостепеното решение на подносителот на барањето.

Траење на постапка - Разумен рок за 2021 год. I степен

	Вкупно во работа	Решени	до 1 месец	до 2 месеца	до 3 месеца	до 6 месеца	над 6 месеци	Останати за работа
ПСРРУ	159	73	3	4	7	18	41	86
ПСРРГ	142	81	1	8	7	39	26	61
ПСРПК	69	48	1	2	5	12	28	21
ВКУПНО	370	202	5	14	19	69	95	168

Од вкупно решените 202 првостепени предмети или 54,59% од кои

- во период до 1 месец решени се 5 предмети или 2,48% од кои: ПСРРУ – 3 предмети, ПСРРГ – 1 предмет, ПСРПК - 1 предмет

- во период до 2 месеци решени се 14 предмети или 6,93% од кои: ПСРРУ – 4 предмет, ПСРРГ – 8 предмети, ПСРПК – 2 предмети

- во период до 3 месеци решени се вкупно 19 предмети или 9,40% од кои: ПСРРУ – 7 предмет, ПСРРГ – 7 предмети, ПСРПК – 5 предмети

- во период до 6 месеци, решени се вкупно 69 предмет или 34,16 %, од кои: ПСРРУ – 18 предмет, ПСРРГ – 39 предмети, ПСРПК – 12 предмети

- во период подолг од 6 месеци, решени се 95 предмети или 47,03%, од кои: ПСРРУ – 41 предмет, ПСРРГ – 26 предмети, ПСРПК – 28 предмети

- останати за работа во 2021 се 168 предмети или 45,41 %, од кои: ПСРРУ – 86 предмет, ПСРРГ – 61 предмети и ПСРПК – 21 предмет.

Причина за пречекорување на рокот од **6 месеци** како законска рамка за решавање на овој вид предмети пред Врховниот суд на Република Северна Македонија, а видно од бројот на нерешени **168** предмети, главно е недоставувањето на списи на предметите на кои се однесува барањето. Имено, по заведувањето на барањето за заштита на правото на судење во разумен рок и оформувањето на предмет, обврска на судијата - известител е да ги побара со писмо – ургенција списите на предметот од судот пред кој се водела постапката. Имајќи го предвид наведеното, произлегува задоцнетото произнесување на судиите кои постапуваат по предметите, односно големиот број на незавршени предмети во првостепениот совет и покрај повеќе испратени ургенции за достава на списи по доставено барање до судот кој постапувал по конкретниот предмет на кој се однесува барањето за заштита на правото на судење во разумен рок.

Во овој контекст, недостасува правно средство со кое Врховниот суд на Република Северна Македонија ќе се наметне најчесто пред органите на управата, но и пред пониските судови за побрзо доставување на списите на предметите, особено во случаите кога предметот на кој се однесува барањето за заштита на правото на судење во разумен рок е активен предмет, односно предмет во тек, каде важи правило да се создадат услови постапката по предметот да продолжи во фазата во која се наоѓа и да не го чека одлучувањето по барањето за заштита на правото на судење во разумен рок. Неможноста, во сите случаи да се почитува рокот од **6 месеци** за решавање по барањето за заштита на правото на судење во разумен рок се воочува во секоја од досега извештајните години – периоди. Оваа констатација била предмет на разгледување и пред

седниците на Одделот, каде се донесени соодветни заклучоци, кои сами по себе не можат да дадат резултат, ако системски не се пристапи и кон преиспитување на процесните правила за решавање по овој вид предмети, како и објективноста на поставената законска рамка, која не кореспондира со судската пракса на Европскиот суд за човекови права. Имено, со законската рамка од **6 (шест) месеци** и не создавањето на процесни услови да се забрза постапката, односно решавање на предметите во тој рок и во двата степени на одлучување пред Врховниот суд на Република Северна Македонија, само по себе значи давање можност странките – барателите да се жалат и на долготото постапување на овој Суд.

Неможноста Врховниот суд на Република Северна Македонија во сите случаи да го испочитува рокот – рамката од **6 (шест) месеци** за завршување на постапките по барањето за заштита на правото на судење во разумен рок, значат и обврска за преиспитување на законскиот рок во контекст на конзистентност на постапката пред Врховниот суд на Република Северна Македонија и Европскиот суд за човекови права и праксата на тој суд. Во тој контекст, повторно се потенцира обврската за претседателите на судовите, да се зложат за доставување на списите на предметите по кои се врши оценка на постапувањето во разумен рок, се со цел Врховниот суд на Република Северна Македонија да може да ги испочитува роковите за судење во разумен рок, имајќи предвид дека последиците од ненавременото постапување по задолжението за доставување на списите по предметите кои се потребни за постапување по барањата за судење во разумен рок, се одразува на вкупното постапување по овие предмети пред Врховниот суд на Република Северна Македонија, а со тоа и на оценката за ефикасноста на правното средство. Од значење за следење на ефикасноста на правното средство е да се инсистира преку претседателите на судовите, навремено да се даваат податоци за почитувањето на роковите дадени од овој суд за завршување на предметите кои се во тек, во процесната фаза на одлучување на која се однесува барањето за заштита на правото на судење во разумен рок.

Сумарен преглед на работа по предмети пред второстепениот совет

Во текот на **2021** година, второстепениот жалбен совет вкупно во работа имал **172** предмети или **31.73 %** од вкупниот број **542** предмети во Одделот.

Вкупниот број **172** предмети го сочинуваат **134** новопримени или **77.91 %** и **38** предмети или **22.09%** кои останале нерешени од претходниот извештаен период. Второстепениот совет во извештајниот период решил **129** предмети или **75 %** додека **43** предмети или **25%** останале нерешени.

Начин на решавање - разумен рок 2021 II степен

Отфрлени	Одбиени	Уважени	На друг начин	Ново примени	Незавршени на крајот на периодот	Решени	Нерешени од претходниот период	Вкупно во работа

Второстепениот совет во текот на **2021** година **решил 129** предмети или **75%** од вкупниот број **172** предмети во работа во Одделот, од кои:

во **83** предмети или **64.34%**, жалбата е **одбиена** како неоснована,

во **27** предмети или **20,93%**, жалбата е **усвоена** и

во **19** предмети или **14.72%**, жалбата е **отфрлена**,

Анализата на вкупниот број решени предмети во вторестепениот совет дадени по структура покажува тенденција на релативно краток период на постапување по предметите односно преовладува бројот на решени предмети, а параметрите на усвоени, одбиени и отфрлени барања, во извештајниот период покажуваат дека преовладува бројот на решени – предмети со одбивање на жалбата како неоснована односно со **потврдување на првостепеното решение** во вкупно **83** предмети.

Траење на постапка пред второстепените совети

Времетраењето на постапување на второстепениот совет во Врховниот суд на Република Северна Македонија надлежен за одлучување по жалбите изјавени против првостепените решенија, го опфаќа периодот од приемот на жалбата во Врховниот суд на Република Северна Македонија, до експедирање на второстепеното решение до подносителот на барањето.

Траење на постапка - Разумен рок за 2021 год. II степен

наме	Вкупно во работа	Решен и	до 1 месец	до 2 месеца	до 3 месеца	до 6 месеца	над 6 месеци	Останати за работа
ПСРРЖ	172	129	5	20	35	59	10	43
ВКУПНО	172	129	5	20	35	59	10	43

Од вкупниот број од **172** предмети во работа пред второстепениот жалбен совет, решени се вкупно **129** предмети или **75%** од кои,

- за период до **1** месец постапката е завршена во **5** предмети или **3.88%**,
- за период до **2** месеци постапката е завршена во **20** предмети или **15.50 %**,
- за период до **3** месеци постапката е завршена во **35** предмети или **27.13 %**,
- за период до **6** месеци постапката е завршена во **59** предмети **45.74%**,
- за период од над **6** месеци постапката е завршена во **10** предмети **7,75%**,
- останати за работа во **2021** се **43** предмети или **25%**.

Анализата на времето на решавање на предметите пред жалбениот совет, покажува **релативно почитување на рокот од 6 месеци**, како законска рамка за решавање по предметите и во двата степен на одлучување пред Врховниот суд на Република Северна Македонија. Ова, особено што при поставувањето на законската рамка од 6 месеци не се имало во вид потребното време за доставување на решените предмети во прв степен до странките и течењето на рокот за жалба. Оттука, времето на решавање на предметите пред жалбениот совет земено само за себе детерминира дека рокот за постапување по овој вид предмети пред Врховниот суд на Република Северна Македонија е неконзистентен со праксата на Европскиот суд за човекови права.

Правичен надоместок

Од вкупно решените **331** предмет во Одделот, од кои **202** предмети во прв степен и **129** предмети во втор степен, по кои е одлучувано во Одделот за судење во разумен рок во **2021** година, **максималиот** износ кој е досуден на име правичен надоместок поради утврдена повреда на правото на судење во разумен рок во првостепените совети во **62 усвоени** барања изнесува **427.000** денари и се однесува на повеќе подносителите кои своето право на судење во разумен рок го оствариле со едно барање, додека **минимално** досудениот износ во **првостепените совети** е **1.000** денари. **Максималниот** износ кој е досуден на име правичен надоместок поради утврдена повреда на правото на судење во разумен рок во **второстепениот жалбен совет**, во **22 усвоени** жалби, изнесува **40.000** денари, а **минималниот** износ на име правичен надоместок од страна на второстепениот совет изнесува **10.000** денари.

Од решените **331** предмет во Одделот во **2021** година во **прв степен** досуден е правичен надоместок во вкупен износ од **2.925.900** денари, а во **второстепениот жалбен совет** вкупниот досуден надоместок изнесува **480.875** денари или вкупен износ во двата степени на одлучување од **3.406.775** денари, како на име правичен надоместок, така и за трошоци на постапката по поднесените барања за заштита на правото на судење во разумен рок.

Седница на одделот

На седниците на Одделот за судење во разумен рок беа расправани значајни правни прашања кои произлегуваат од предметите оформени по барања за заштита на правото на судење во разумен рок, а воедно беа разгледувани и месечните извештаи за работата на советите во Одделот. Во текот на 2021 година, Одделот за судење во разумен рок одржа 4 (четири) седници, на кои што донесени се 9 заклучоци.

ОДДЕЛ ЗА СУДСКА ПРАКТИКА

Согласно со Законот за судовите, Судскиот деловник, Деловникот за работа на Врховниот суд на Република Македонија, Програмата за работа на Одделот за судска практика за 2021 година и Одлуката за Годишен распоред за работа на судиите и судската администрација во Врховниот суд на Република Северна Македонија за 2021 година, Одделот за судска практика во текот на 2021 година, работеше на остварување на основната цел, насоките и приоритетите во воедначување на примената на законот и следење на судската практика на Врховниот суд на Република Северна Македонија.

Согласно Одлуката за Годишен распоред за работа на судиите и судската администрација во Врховниот суд на Република Северна Македонија за 2021 година 03Су.бр.10/2021 од 13.01.2021 година, во Одделот за судска практика беа распоредени 11 судии, претседатели на оддели и претседатели на совети и 10 стручни судски службеници, секретари на оддели и нивни заменици. Со Распоредот е определен секретар на судска практика и негов заменик.

Согласно Одлуката за изменување и дополнување на Одлуката за Годишен Распоред за работа на судиите и судската администрација во Врховниот суд на Република Северна Македонија за 2021 година, 03Су.бр.10/2021 од 13.01.2021 година, донесена на ден 09.04.2021 година под 03Су.бр.302/21, во Одделот за судска практика беа распоредени 4 судии и 5 стручни судски службеници и секретари на оддел.

Обем и квалитет на работа

Одделот за судска практика, во рамки на своето редовно работење, одржа **4 седници** во текот на 2021 година.

Воедно, Одделот за судска практика одржа и работни средби на кои се дискутираше за можностите и начинот на евидентирање и пребарување на судската практика на Врховниот суд на Република Северна Македонија, како и за потребата од нова електронска, интерна база за податоци.

Во остварување на основната цел - доследно следење и унифицирање на судската практика, Одделот за судска практика во текот на 2021 година, утврдените начелни ставови и начелни правни мислења на Општата седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија, правни мислења и заклучоци на специјализираните оддели и прифатени сентенци на советите, ги евидентираше со систематизирање по правни области и ги објавуваше на веб страната на Врховниот суд на Република Северна Македонија во делот за судската практика.

Во текот на 2021 година, на веб страната на Врховниот суд на Република Северна Македонија, се објавени седум (7) начелни правни мислења, еден (1) начелен став, шест (6) правни мислења, дваесет и еден (21) заклучок, дваесет и две (22) сентенци, за кои во продолжение е даден табеларен приказ.

Начелни правни мислења	7	<ul style="list-style-type: none">- Дозволеност на жалба против решение на првостепен суд со кое е потврдено решение на нотар како повереник на судот- Дозволеност на ревизија во спорови за граѓанска одговорност за навреда и клевета- Надлежност на кривичен совет за деца за обесштетување на дете жртва на кривично дело/прекршок со елементи на насилство- Откажување на договор за вработување од лични причини кога работникот не ги исполнувал условите за вршење на работа и застареност- Привремена мерка- Дозволеност на ревизија- Дозволеност на ревизија во постапки за заштита од дискриминација
------------------------	----------	---

Начелни ставови	1	- Надлежност на Врховниот суд на Република Северна Македонија
Правни мислења	6	- Начин на стекнување на сопственост врз моторно возило - Надлежност на советот за оцена на Обвинителен акт согласно член 336 став 3 од ЗКП - Застареност на побарување на придонеси за ПИО - Прибелешка на налог за извршување во имотен лист врз недвижност на стечаен должник пред отворање на стечај и различно право - Одлучување на ревизискиот суд за навод за погрешна примена на материјалното право - Прекинување на постапка за извршување кога странка е правно лице над кое е отворена стечајна постапка
Заклучоци	21	- Заклучок на Општата седница - Казнивост за обид на кривично дело - „Тешка кражба“ од член 236 став 5 во врска со став 1 точка 1 од Кривичниот законик - Службена белешка не е доказ во постапка пред судот - Присуство на оштетен на расправа пред првостепен суд - Примена на закон што е поблаг за обвинетиот и начелото in dubio proreo - Постапување по дополнително доставени барања за вонредно преиспитување на правосилна пресуда - Поимот „јавност“ кај кривичното дело „Насилство“ од член 386 од КЗ - Определување на трошоци во кривична постапка - Одржување расправа пред Апелациониот суд во прекршочна постапка - Одржување на јавна седница пред второстепен суд - Надлежност на Комисијата при МВР, согласно член 88 став 1 и став 2 од Закон за возила - Задолжување на обвинет со надомест на штета и со имотно-правно побарување од член 353 од КЗ - Дополнување на опис на кривично-правен настан во изрека на пресуда - Примена на член 108 став 1 од КЗ за застарување на кривично гонење - Надлежен орган да одлучува за гаранција истакната во жалба по притвор - Заклучоци поврзани со пресуда на ЕСЧП Синадиновска против РСМ - Заклучок на Општата седница - Заклучок на Општата седница - Барање списи од предметот - Правичен надоместок во поединечни износи - Трошоци по постапката
Сентенци	22	- Право на надоместок за воспоставена службеност - Исклучување на побивање на подароци од благодарност - товар на докажување - Солидарна одговорност на основач за обврски на установа - Трансформација на работен однос од определено на неопределено време - Исказ на оштетен даден пред Јавен обвинител во истрага - Надлежност во спорови за ништовност на одредби од

	<p>одлука и протокол кои создаваат имотно-правни и други граѓанско-правни односи</p> <ul style="list-style-type: none"> - Дозволеност на ревизија во постапка за признавање на странска судска одлука - Еднаквост на оружјето и контрадикторна постапка - Дискриминација на оштетена/жртва на кривично дело - Пресметување на трошоци во кривична постапка - Изјави на сведоци при препознавање - Повторно вештачење за проценка на веродостојноста на изказот на оштетеното дете - „Принудно“ признание на вина - Повлекување на изјава за признавање на вина - Признание на вина по прецизирање на обвинителен акт - Конфискација на имот и имотна корист - Одговорно лице во правното лице - Отсуство на физички и телесни повреди кај кривично дело „Силување“ - Надлежен орган за одлучување по притвор по укинување на првостепена и второстепена пресуда - Недозволено барање по КВП без полномошно од осудениот на бранител по службена должност - Непристрасност на судија - Пресметување на рок во часови
--	---

Во текот на 2021 година, Одделот за судска практика вршеше селектирање, евидентирање и систематизирање по правни области на донесените одлуки од правна важност (значајни одлуки) на судечките совети на Врховниот суд на Република Северна Македонија во фолдерот „Судска пракса“, кој претставува интерна база на податоци достапна на сите судии и стручни судски соработници на Врховниот суд на Република Северна Македонија. Воедно, од страна на Одделот за судска практика се следеа одлуки на Врховниот суд на Република Северна Македонија, а со цел воедначување на судската практика се вршеше пребарување на слични или идентични одлуки во базата на податоци која ја има Одделот за судска практика, во АКМИС програмата преку писарниците и на web страната на Врховниот суд на Република Северна Македонија на која се објавуваат анонимизирани одлуки на Судот.

Одделот за судска практика во текот на 2021 година, постапуваше по 28 предмети, заведени под СПР број, кои беа оформени по поднесени барања за утврдување на начелни ставови и начелни правни мислења по прашања од значење за обезбедување на единството со примената на законите од страна на судовите, по поднесени барања кои се однесуваат на разлики во примена на законите од страна на судовите во Република Северна Македонија и воедначување на судската практика и по доставени дописи од Министерството за правда, Биро за застапување на Република Северна Македонија пред Европскиот суд за човекови права, а во врска со судската практика и предметите кои против Република Северна Македонија се водат пред Европскиот суд за човекови права во Стразбур.

Одделот за судска практика, ја следеше практиката Европскиот суд за човекови права во Стразбур преку анализа на одлуките и нивно селектирање со цел нивно полесно имплементирање во одлуките на Врховниот суд на Република Северна Македонија. Пресудите донесени од Европскиот суд за човекови права против Република Северна Македонија, беа тековно ажурирани во соодветни подфолдери во фолдерот „Судска пракса на ЕСЧП“, креиран во постоечкиот фолдер „Судска пракса“, на кој начин се интерно достапни до сите судии и стручни судски соработници.

Останати активности

Во текот на 2021 година, претставници на Врховниот суд на Република Северна Македонија, присуствуваа на Работната средба на апелационите судови за хармонизирање на судската практика, одржана на ден 06 октомври 2021 година, во Скопје.

РАБОТА НА ОПШТАТА СЕДНИЦА НА ВРХОВНИОТ СУД НА РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА

Согласно Законот за судовите, во исполнување на уставните и законските надлежности, претседателот и сите судии на Врховниот суд на Република Северна Македонија учествуваа во работата на Општата седница.

Врховниот суд на Република Северна Македонија во текот на **2021** година има одржано **27 Општи седници** на кои се разгледувани повеќе прашања:

- Донесена е Програма за работа на Врховниот суд на Република Северна Македонија за 2022 година.

- Општата седница разгледуваше 32 (триесет и две) иницијативи за утврдување на начелни ставови и начелни правни мислења.

- Расправано е по 3 (три) правни прашања.

- Утврден е 1 (еден) начелен став.

- Утврдени се 7 (седум) начелни правни мислења.

- Дадени се 5 (пет) позитивни мислења по закони.

- Донесен е Деловникот за работа на Врховниот суд на Република Северна Македонија.

- Именувани се членови на 10 (десет) Совети за одлучување по жалби против одлуки на Судскиот совет на Република Северна Македонија.

- Општата седница расправаше по 4 (четири) барања за заштита на законитоста.

- Усвоен е Извештајот за работата на Врховниот суд на Република Северна Македонија за 2020 година.

- На проширена Општа седница разгледани се Извештаите за работата на судовите во Република Северна Македонија за 2020 година.

- Усвоени се Оценките и заклучоците по извештаите за работењето на судовите во Република Северна Македонија за 2020 година.

- Општата седница на барање на мислење од Судскиот совет на Република Северна Македонија за ориентациониот број на предмети што секој судија треба да ги реши месечно заради донесување на Одлука за ориентациона норма за 2021 година, даде предлог мислење дека судиите на Врховниот суд на Република Северна Македонија не треба да бидат задолжени со ориентациона норма.

- Номинирани се двајца членови и нивни заменици на Програмскиот совет на Академијата за судии и јавни обвинители, и тоа едниот член и негов заменик од редот на судиите на Врховниот суд на Република Северна Македонија, а вториот член и негов заменик од редот на судиите на пониските судови или Управниот суд односно Вишиот управен суд.

- Дадено е позитивно мислење по предлог Методологијата со индикатори за утврдување на сложеноста на предметите доставен од Судски совет на Република Северна Македонија, а изработен од Центарот за правни истражувања и анализи во рамки на проектот поддржан од Холандска амбасада.

- Општата седница одлучуваше по барање за изземање на претседателот на Врховниот суд на Република Северна Македонија.

- Општата седница одлучуваше по барање за изземање и на судии на Врховниот суд на Република Северна Македонија од Совети за одлучување по жалби против одлуки на Судскиот совет на Република Северна Македонија и за изземање на членови на Совети за одлучување по жалби против одлуки на Судскиот совет на Република Северна Македонија.

- Разгледано е барање по ОСЖ предмет.

- Расправано е по барање за достава на записник од јавна седница по ОСЖ предмет.

- Разгледано е и расправано по барање доставено и потпишано од Член на Судски совет – Координатор за Врховен суд на Република Северна Македонија.

- Расправа по Решение на Советот на Врховниот суд на Република Северна Македонија за одлучување по жалби.

- Расправа по 4 (четири) донесени Заклучоци на Општа седница на Врховниот суд на Република Северна Македонија

- Прибавено е мислење за измена и дополнување на Годишниот распоред за работа на судиите на Врховниот суд на Република Северна Македонија за 2021 година.

- Прибавено е мислење за Годишниот распоред за работа на судиите на Врховниот суд на Република Северна Македонија за 2022 година.

- Општата седница даде 5 (пет) мислења по барање на претседател на суд, за распоредување на судии од еден во друг судски оддел.

- Одлучи по 13 (тринаесет) приговори на судии против одлуки за годишен распоред за работа на претседатели на судови.

- Одлучи по 2 (два) приговори на судии против одлуки на Судскиот совет на Република Северна Македонија.

СЕДНИЦИ НА СУДИИ

Врховниот суд на Република Северна Македонија во текот на **2021** година има одржано **3 Седници на судии** на кои се разгледани следните прашања:

- Давање мислење по предлог Методологијата со индикатори за утврдување на сложеноста на предметите доставен од Судскиот совет на Република Северна Македонија, а изработен од Центарот за правни истражувања и анализи во рамки на проектот поддржан од Холандската амбасада.

- Запознавање со активностите на работната група во врска со Законот за платите на судиите.

- Запознавање со активностите на Врховниот суд на Република Северна Македонија во претстојниот период.

ЦЕНТАР ЗА ИНФОРМАТИКА

Во Центарот за информатика на Врховниот суд на Република Северна Македонија сместена е целокупната хардверско-софтверска опрема од областа на ИКТ наменета за непречено функционирање на ВСРСМ и дел за судовите на РСМ и ССРСМ. Дополнително во Центарот за информатика сместени се одредени централизираните бази на податоци, централизираните функционалности, централизирана размена на податоци со надворешни институции итн. кои се наменети за непречена работа на сите судови. Основните активности за непречено функционирање на имплементираните ИКТ системи (планирање, учество во развојни ИКТ проекти, администрација, менаџирање, мониторинг, заштита, безбедност, централизираните јавни набавки, поддршка на корисниците итн.) се во опсегот на работни задачи на вкупно 4 (четири) ИКТ инженери вработени во Центарот за информатика на ВСРСМ.

Во Врховниот суд на Република Северна Македонија во функција се следниве кориснички апликации од областа на ИКТ со тенденција на нивно зголемување во наредниот период:

- Апликација за управување со движењето на судските предмети (АКМИС).
- Апликација за материјално и финансиско работење (АБМС).
- Апликација за објавување на судската пракса на Врховниот суд на РСМ и одлуки на апелационите судови на Web страната за судска пракса.
- Апликација за објавување на судски одлуки, информации, новости, статистички и други податоци на Web порталот на Врховниот суд на РСМ
- Централизирано хостирање на судскиот Web портал и Web порталите на сите судови на РСМ
- Систем за електронска пошта наменет за вработените во Врховниот суд на РСМ и за нотификација на корисниците на системот за Електронската достава на судски документи
- Апликација за електронска достава на судски документи (прва фаза – достава од судовите до корисниците) наменета за сите судови на РСМ со централизирана база на податоци за електронските сандачиња, хостирана во Центарот за информатика на Врховниот суд на РСМ.
- Апликација за казнена евиденција наменета за сите судови на РСМ, со централизирана база на податоци хостирана во Центарот за информатика на Врховниот суд на РСМ.
- Централизиран бекап а АКМИС базите на податоци од сите судови на РСМ
- Централизиран сервис за размена на податоци за стечајните управници со Централен регистар на РСМ, наменет за судовите со проширена надлежност
- Централизиран сервис за размена на податоци помеѓу судовите и обвинителствата на Република Северна Македонија
- Централизиран сервис за размена на податоци помеѓу судовите и Службен весник на Република Северна Македонија

- Централизиран сервис за електронско издавање на потврди од базата на казнената евиденција преку системот за интероперабилност на МИОА

ИКТ инженерите вработени во Центарот за информатика на Врховниот суд на РСМ во текот на 2021 година ги реализираа следните активности:

- Утврдување на потребите, изработка на детална техничка спецификација вклучително и критериуми за утврдување на способност, учество во евалуација и реализација (давање на техничка поддршка и следење на напредокот во согласност со зацртаните термински планови) на постапките за јавни набавки кои ги опфаќаат потребите на сите судови во РСМ и Судски совет на РСМ од областа на ИКТ како што следи:
 1. Хардверско-софтверско одржување на опремата набавена во рамките на ИПА2010 проектот вклучително и превентивно и адаптивно одржување на web порталите на сите судови на РСМ и Судски совет на РСМ
 2. Превентивно и адаптивно одржување на АКМИС системот имплементиран во судовите на РСМ вклучително и одржување на дополнителните апликации и сервиси интегрирани во истиот
 3. Одржување на IBM Lotus Domino платформата, е-маил системот и веб апликацијата за објавување одлуки од судската пракса на Врховниот суд на РСМ
 4. Хардверско-софтверско одржување и годишна софтвер претплата на Firewall Check Point архитектурата имплементирана во сите судови на РСМ и Судски совет на РСМ
 5. Хардверско-софтверско одржување и годишна софтвер претплата на VMware инфраструктурата имплементирана во сите судови на РСМ и Судски совет на РСМ
 6. Набавка на лиценци за интегриран софтверски пакет за целосна антивирусна и антиспам заштита за потребите на судскиот систем на РСМ
 7. Одржување на софтверот за собирање, анализа и пребарување на лог записи на ИКТ уредите сместени во Врховниот суд на РСМ
 8. Постгаранциско одржување на системот за прецизна климатизација во систем салата на Врховниот суд на РСМ
 9. Набавка на АОП материјали за потребите на Врховен суд на РСМ
 10. Набавка на Консултантски услуги за анализа и изготвување на технички спецификации за набавка на нови сервери и друга ИКТ опрема во сите судови на РСМ
 11. Набавка на нови сервери и друга ИКТ опрема за непречено функционирање на АКМИС системот со сите надградби
 12. Учество во Работна група формирана од Судскиот совет на РСМ за изработка на техничка спецификација и критериуми за утврдување на способност во постапката за набавка на интернет линкови за сите судови на РСМ и Судски совет на РСМ
- Континуирано следење на состојбата и преземање на соодветни активности со цел непречено функционирање на имплементираните кориснички апликации наменети за ВСРСМ и дел за сите судови на РСМ, во сите нивни фази на примена:
 - Нотирање на појавени недостатоци, непредвидени проблеми, забелешки и кореспонденција со изготвувачот на корисничката апликација за нивно отстранување
 - Согледување на евентуални потреби од надградба и подобрувања
 - Доделување на соодветни кориснички права и привилегии
 - Техничка поддршка на внатрешните и надворешни корисници кои се обраќаат до Центарот за информатика и бараат помош
 - Изработка на разни статистички извештаи за потребите на судските служби и други институции
- Планирање на потребни финансиски средства за инвестиции и одржување во областа на ИКТ за сите судови на РСМ и ССРСМ, планирање на потреби за континуирана едукација на вработениот ИКТ кадар во судовите на РСМ и планирање на потребата од нови вработувања на стручен ИКТ кадар во Центарот за информатика на Врховниот суд на РСМ.
- Тековно администрирање, менаџирање и пратење на ИКТ системите кои се поставени во Центарот за информатика на Врховниот суд на РСМ, а наменети се за Врховниот суд на РСМ и дел за сите судови на РСМ.
- Секојдневно извршување и контрола на процедурите за заштита на системски и кориснички податоци (backup) наменети за Врховниот суд на РСМ и дел за сите судови на РСМ.

- Мониторирање на системските логови за дојава на грешки на целокупната ИКТ опрема сместена во Центарот за информатика на Врховен суд на РСМ со цел отстранување на евентуално појавени проблеми.
- Континуирано следење на перформансите на поставените ИКТ системи со цел преземање на соодветни активности или согледување на потребата од нивна надградба.
- Тековно одржување и администрирање на работните станици, notebook компјутерите, принтери, скенери.
- Соработка и координација на Центарот за информатика на ВСРСМ со одделенијата за информатика на судовите во РСМ и ССРСМ со цел давање на препораки и насоки за преземање на одредени активности поврзани со централизираните функционалности, известувања за обезбедено одржување на одредени ИКТ системи, постапки за пријавување на појавени проблеми, достава на потребна документација итн.
- Континуирано следење на новите технологии и трендови во областа на ИКТ (без соодветна едукација) користејќи литература достапна на Интернет.
- Водење на уредна документација за реализирани системски и кориснички активности, настанати проблеми, нивно отстранување, водење на месечни извештаи за реализирани работни задачи на ИКТ инженерите од Центарот за информатика на ВСРСМ и сл.
- Учество во работата на Советот за координирање на информатичко – комуникациска технологија во правосудните органи, учество на работни средби за планирање и реализација на ИПА проекти, учество на работни средби вклучително и изработка и достава на потребни податоци до експерти ангажирани во рамките на проекти за поддршка на реформите во правосудството, учество во Работна група за усогласување на Судскиот деловник со важечките законски прописи итн.

Согласно на сите современи општествени трендови сама се наметнува потребата од континуирано воведување на нови информатички технологии и ИКТ системи во судскиот систем на РСМ за да може преку осовременување, едукација, компатибилност и унификација на информатичката технологија да се постигне крајната цел, остварување на ефикасна поврзаност на сите судови на територија на РСМ и размена на податоци со други институции. Тоа по автоматизам континуирано и значително го зголемува обемот на работа на постоечките само 4 (четири) ИКТ инженери вработени во Центарот за информатика при ВСРСМ.

Соодветно на тоа евидентна и неопходна е потребата од континуирано вработување на стручни ИКТ инженери во Центарот за информатика на кои ќе им биде овозможена соодветна и континуирана едукација имајќи во предвид дека информатичката технологија е најдинамичниот систем во секое современо општество.

ЧОВЕЧКИ РЕСУРСИ

Со Одлука на Судскиот совет на Република Северна Македонија, утврдено е судиската функција во Врховниот суд на Република Северна Македонија да ја извршуваат **28 судии**. Меѓутоа како и претходните години и оваа година на судијата кој е избран за член на Судскиот совет, судиското место му мирува.

Во јули 2021 година, на еден судија му е изречена мерка, времено оддалечување од вршење на судиската функција до правосилно окончување на постапка за утврдување на одговорност.

Во период од 31.12.2021 година до 31.01.2026 година на еден судија по негово барање му е утврдено мирување на судиската функција.

Од сето погоренаведено произлегува дека, Судот во извештајната година функционираше со непотполн судиски состав од само 18 судии што беше дури и на граница на потребниот минимум за нормално функционирање на Судот, со оглед на неговите надлежности, работа на Општа седница, работа во четири оддели, Оддел за казниви дела, Оддел за граѓански дела, Оддел за судење во разумен рок и Оддел за судска практика, што предизвикува голем број на изземања и потреба за реорганизација и прераспоредување со континуирана ангажираност и стручните судски соработници во повеќе совети.

Согласно Законот за судовите, Законот за судска служба, Правилникот за внатрешна организација и систематизација на работните места и Годишниот план за вработување утврдена е внатрешната организација, работните места и бројот на извршители потребни за извршување на надлежностите на Врховниот суд на Република Северна Македонија.

Од предвидениот број на судски службеници во Правилникот, кои согласно Законот за судска служба се класифицираат во три групи (раководни, стручни и помошно стручни судски службеници), може да се констатира дека бројот на судски службеници во судот воопшто не ги задоволува потребите согласно обемот и сложеноста на надлежноста на Врховен суд на Република Северна Македонија како највисок суд во државата.

Во изминатиот период се констатира континуиран одлив и упразнување на работни места од сите категории на судски службеници поради заминување во други институции, иселување и по основ на пензионирање.

Со оглед на тоа што вака упразнетите работни места не се пополнуваа навремено, поради недобивање на одобрување и согласност од Министерството за финансии за објавување огласи, недостигот од вработени се надоместува со распоред за работа, поради кој подолг временски период секој вработен врши повеќе работи.

Согласно Законот за преземање на административни службеници вработени преку К-5 програма во Министерството за политички систем и односи меѓу заедниците и Планот за преземање на нераспределените административни службеници вработени преку програмата К-5 усвоен на седница на Владата на Република Северна Македонија, со решение за трајно упатување од Министерството за политички систем и односи меѓу заедниците, во јуни 2021 година 3 (три) лица се вработени во Врховниот суд на неопределено време од кои 2 (две) на работни места помлад судски соработник и 1 (еден) на работно место помлад соработник.

Во декември 2021 година по добиена согласност, реализирани се 7 (седум) унапредувања на судски службеници со објавување на интерен оглас, а во тек е постапка за вработување на 5 судски службеници со објавување на јавен оглас и тоа за работно место Раководител на одделение за материјално и финансво работење 1 (еден) извршител, за работно место Самостоен судски советник 3 (три) извршители и за работно место Самостоен судски советник 1 (еден) извршител.

Ако се има предвид и претходниот период со работните места упразнети по основ на пензионирање, поради заминување во други институции укажува дека бројот на судските службеници во Судот воопшто не ги задоволува потребите. Во моментот, во трите писарници, кривична, граѓанска и судење за разумен рок, работат 6 (шест) помошно стручни судски службеници.

Врховниот суд 2021 година, ја заврши со 71 вработени судски службеници од категоријата раководни, стручни и помошно стручни судски службеници, 5 припадници на судска полиција и 7 вработени во техничка служба. Вака намалениот број на судски службеници не соодветствува со обемот на работа и бројот на судиите.

ЗАКЛУЧНИ КОНСТАТАЦИИ

1. Врховниот суд на Република Северна Македонија своите уставни и законски надлежности во извештајната 2021 година ги извршуваше во вонредни околности како резултат на пандемијата предизвикана од Ковид-19 и со намален број на судии и судска администрација.

Во 2021 година Врховниот суд имал вкупно во работа **3098** предмети од сите видови, од кои **31** предмети се заведени повторно во работа, **2** предмети се водат како погрешно заведени.

Годината е започната со **943** нерешени предмети од 2020 година, а во текот на годината новопримени се **2126** предмети. Од нив решени се **2142** предмети, останале нерешени **956** предмети.

Во текот на година Врховниот суд целосно го совладал приливот на нови предмети, а не го совладал заостатокот само за **13** предмети на ниво на Суд.

2. **Одделот за казниви дела** во текот на извештајната **2021** година, вкупно во работа по сите основи биле **763** предмети, од кои се решени **639** предмети односно **83,74%**, а на крајот на годината останале нерешени **124** предмети по сите основи.

Од вкупниот број на нерешени предмети, огромно влијание има состојбата што **47** предмети односно **37,90%** кои биле дадени на мислење во Јавното обвинителство на Република Северна Македонија, не се вратени во Судот до 31.12.2021 година, поради што истите и не биле одлучени во тековната 2021 година, која околност влијаела и на одолговлекување на постапката за постапување и одлучување по наведените предмети.

Во текот на 2021 година по уписникот **РКП** – разни кривични предмети примени се **40** поднесоци и по истите е постапено.

Во текот на извештајната 2021 година поради КОВИД 19 пандемијата што предизвика отежнато извршување на надлежноста, поради што судиите, судските советници и судската администрација со дополнителни напори успеаа навремено и ефикасно ги извршуваа сите работни задачи во Одделот и во Судот.

Овие објективни околности претставуваат оправдани и релевантни причини кои влијаат на остварување на принципот на ажурност и ефикасност во постапувањето на Одделот.

3. Одделот за граѓански дела, во извештајниот период, вкупно во работа имал 1.765 предмети, од кои 1148 решени предмети, а нерешени предмети останале 617. Приливот е совладан во целост, а заостатокот е намален за 13 предмети. Заради зголемување на ефикасното работење на судиите постои потреба да се пополни бројот на испразнетите судиски места. Одделот извештајната година ја завршил како ажурен.

4. Одделот за судење во разумен рок, во извештајниот период, постапувал по 542 предмети, по сите основи, во двата степени на одлучување. Решени се 331 предмет, а нерешени останале 211 предмети. Оттука, можеме да заклучиме дека приливот не е совладан, а заостатокот е зголемен за 34 предмети. Споредбено со 2020 година, во која бројот на новопримени предмети 361 изнесувал, бројот на решени предмети во 2020 изнесувал 392 предмети, односно за 61 предмет повеќе во споредба со извештајниот период.

Намалениот број на решени предмети во споредба со претходната година, се должи на низа објективни фактори, меѓу кои најзначајна е состојбата со Ковид-19 пандемијата, која значително влијаеше на работата на Врховниот суд на Република Северна Македонија. Ова особено се однесува на мерките кои Владата на РСМ ги донесе за заштита од ширење и пренесување на вирусот, а кои се однесуваа на ослободување на бремените жени, ослободување од работни обврски на лицата поради повторна реинфекција и ослободување на лицата во задолжителна самоизолација, кои значително го намалија работниот капацитет на Одделот.

Во извештајната 2021 година, споредбено со 2020 година, намален е износот на вкупно определениот паричен надоместок, досуден поради утврдена повреда на правото на судење во разумен рок. Вкупно определениот надоместок досуден поради утврдена повреда на правото на судење во разумен рок во 2020 година во прв степен изнесувал 8.058.900 денари, додека во втор степен изнесувал 391.800 денар, односно вкупен износ во двата степен од 8.450.700 денари, споредбено со вкупно досудениот надоместок за 2021 година во износ од 3.406.775 денари. Висината на досудениот надоместок е пониска и отстапува од праксата на Европскиот суд за човекови права, имајќи ги предвид надоместоците определени од ЕСЧП при пријателско спогодување на Република Северна Македонија со апликантите. Одделот за судење во разумен рок ќе направи анализа и проценка за промена на висината на досудените надоместоци.

Имајќи го во предвид погоре изнесеното можеме да резимираме дека судиите, судските советници и вработените во судската писарница на Одделот, во текот на извештајната 2021 година, придонесоа Одделот за судење во разумен рок на Врховниот суд на Република Северна Македонија да е ажурен и ефикасен, имајќи го предвид бројот на предмети во прв и втор степен, по сите основи. Ваквиот начин на работа, дава за право Одделот и понатаму да продолжи да работи со одлучување по предметите во разумен рок со квалитетни одлуки, со заложба за решавање на проблемот околу достава на списи по предметите по кој е поднесено барање за заштита на правото на судење во разумен рок.

5. Одделот за судска практика во Врховниот суд на Република Северна Македонија, во голем дел ги оствари зацртаните програмски задачи.

Со цел остварување на улогата и функцијата на Одделот за судска практика, во согласност со местото и улогата на Врховниот суд на Република Северна Македонија како највисок суд, кој со Уставот на Република Северна Македонија има надлежност да ја воедначува примената на законите од страна на судовите, Одделот за судска практика ја констатираше потреба од воведување нова електронска алатка за унапредено и ефикасно пребарување на судската практика, која ќе биде интерно достапна за сите судии и судски советници во Врховниот суд на Република Северна Македонија.

6. Генерална констатација која произлегува од податоците за работата и ангажираноста на судиите, а заради зголемувањето на ефикасноста потребно е да се потполнат испразнетите судиски места, бидејќи сите судии покрај постапувањето по предмети во оддел, учествувале во одлучување по барањето за заштита на правото на судење во разумен рок во прв степен и во

второстепениот совет кој одлучува по жалбите против решенијата на советот од тројца судии по барањата за судење во разумен рок, во работа на Специјализираниот совет кој одлучува по жалба на кандидатот кој не е избран за судија, односно Претседател на Суд, во Специјализираниот совет за одлучува по жалбите против Одлуките на Управниот суд од член 62 од Законот за управните спорови, по предлог за заштита поради незаконито дејствие, во работата на Одделот за судска практика заедно со стручните судски соработници.

7. Стручните судски службеници во текот на извештајната 2021 година покажаа висок степен на оперативност со судиите во изготвување на нацрт одлуките, како и висок степен на стручност, совесно и ажурност во извршување на своите работни обврски, но и покрај тоа за зголемување на ефикасноста во работењето на Судот, потребно е пополнување на непополнетите и испразнети работни места од редот на раководни и стручни судски советници согласно Правилникот за внатрешна организација и систематизација на работните места во Судот и Законот за судска служба.

8. Со оглед на улогата и значењето на судските службеници во Врховниот суд, како највисок суд во Републиката, во процесот на обезбедување на ефикасно постапување на судот, да се вложат напори за измена на Законот за судска служба и преку што би се обезбедиле можности за напредување, наградување и зголемување на бројот на судските службеници, особено во бројот на извршители во судските писарници и бројот на извршители во Центарот за информатика.

9. Врховниот суд на Република Северна Македонија согласно својата надлежност донесените начелни ставови и начелни правни мислења, правни мислења и заклучоци од работата на Општата седница и правните мислења, заклучоци и сентенци усвоени на седниците на одделите, да продолжи континуирано да ги објавува на web страната на Судот, но и да продолжи праксата на објавување Билтен и Збирка на судски одлуки.

**ВРХОВЕН СУД НА
РЕПУБЛИКА СЕВЕРНА МАКЕДОНИЈА
ОПШТА СЕДНИЦА**